
Väliskomisjon

2019/2213(BUD)

21.4.2020

ARVAMUS

Esitaja: väliskomisjon

Saaja: eelarvekomisjon

2021. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta – III jagu
(2019/2213(BUD))

Arvamuse koostaja: Nikos Androulakis

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval eelarvekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. nõuab 2021. aastaks mahukat eelarvet, mis võimaldaks ELil tulla toime välispoliitika probleemidega, täita oma eesmärgid ja püüelda strateegilise autonoomia saavutamise poole;
2. on mures COVID-19 pandeemia kiire leviku pärast kogu maailmas ja selle mõju pärast mõjutatud riikidele; on veendunud, et rahvusvaheline koostöö on selle ülemaailmse kriisi ületamisel otsustava tähtsusega; on veendunud, et EL peaks võtma pandeemia ohjeldamise ja selle mõju leevendamise ülemaailmsetes pingutustes juhtrolli; kutsub ELi üles näitama solidaarsust kriisist mõjutatud kolmandate riikidega, eelkõige oma lähinaabruses asuvate riikidega, võttes muu hulgas ELi välisrahastamisvahendite kaudu kasutusele täiendavaid vahendeid, et aidata kriisist mõjutatud riikidel taastada oma majandus, leevendada kriisi sotsiaalmajanduslikku mõju ja tugevdada kogu maailmas riiklike tervishoiusüsteemide suutlikkust;
3. rõhutab Lääne-Balkani riikide laienemispoliitika ja ELi naabruspoliitika strateegilist tähtsust; rõhutab vajadust suurendada Lääne-Balkani riikide ning ida- ja lõunanaabruse riikide rahastamist, et toetada poliitilisi ja majandusreforme, kusjuures toetus peaks olema eelkõige suunatud kõige pühendunumatele partnerriikidele, järgides põhimõtet „rohkema eest rohkem ja vähema eest vähem“; tuletab meelde vajadust rakendada rahalise toetuse saamiseks rangeid tingimusi; rõhutab vajadust toetada eelkõige nimetatud piirkondade Euroopa-meelseid ja demokraatiat toetavaid jõude, edendades seeläbi ELi väärtuste tugevdamist ja õigusriigi austamist;
4. on veendunud, et ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA III) toetus peaks olema suunatud demokraatlike institutsioonide, õigusriigi, hea valitsemistava ja avaliku halduse toimimisele; tuletab meelde, et komisjon on soovitanud alustada ühinemisläbirääkimisi Albaania ja Põhja-Makedooniaga, ning nõuab piisavaid rahalisi eraldisi, et toetada poliitilisi reforme ja õigusaktide vastavusse viimist *acquis*'ga;
5. rõhutab, et IPA III rahaliste eraldiste tingimuseks peaks olema selliste Euroopa väärtuste austamine nagu õigusriik, kohtusüsteemi sõltumatus, demokraatlikud protsessid, põhiväärtuste austamine ja heanaaberlikud suhted; palub komisjonil jälgida selle tingimuslikkuse rakendamist; palub komisjonil kasutada praegu ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA III) raames eraldatavaid vahendeid selleks, et ELi otsese eelarve täitmise kaudu toetada Türgi kodanikuühiskonda, inimõiguste kaitsjaid ja ajakirjanikke, suurendada inimestevaheliste kontaktide võimalusi ja akadeemilist dialoogi ning parandada Türgi üliõpilaste võimalusi pääseda Euroopa ülikoolidesse ja ajakirjanike juurdepääsu meediaplatvormidele, et kaitsta ja edendada demokraatlikke väärtusi ja põhimõtteid, inimõigusi ja õigusriiki;
6. tuletab meelde murettekitavaid muutusi lõunanaabruse riikides, sealhulgas pidevaid konflikte Süürias ja Liibüas, ekstremismi kasvu ning pagulaste ja rändajate laineid; palub komisjonil eraldada lõunanaabruse riikidele uue välistegevuse rahastamisvahendite struktuuri raames piisavalt rahalisi vahendeid;

7. pidades silmas piirkonna suurenevat ebakindlust ja ebastabiilsust, kutsub komisjoni üles suurendama 2021. aastal rahalist toetust ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsioonile Lähis-Idas (UNRWA), et säilitada miljonitele Palestiina pagulastele põhiteenuste katkematus ja võimaldada sellel organisatsioonil oma kriitilise tähtsusega ülesandeid täita; mõistab hukka ELi rahastatava humanitaarabi jätkuva hävitamise ja konfiskeerimise Jordani Läänekaldal; on mures, et – nagu rõhutas Euroopa Kontrollikoda – Euroopa välisteenistus ja komisjon ei ole ilmutanud otsustuskindlust, et saada Iisraeli võimudelt hüvitist, nagu nõudis Euroopa Parlament oma 2018. aasta septembri resolutsioonis;
8. kordab oma nõudmist vaadata põhjalikult ja ulatuslikult läbi ELi suhted Egiptusega, eelkõige tema abiprogramm; on seisukohal, nagu on rõhutatud Euroopa Parlamendi 2019. aasta oktoobri resolutsioonis, et inimõiguste olukord Egiptuses nõuab komisjoni eelarvetoetuse meetmete põhjalikku läbivaatamist, ning nõuab, et ELi abi piirduks peamiselt kodanikuühiskonna toetamisega;
9. tuletab meelde, et mitu Euroopa poliitilist liidrit on rõhutanud, kui tähtis on oluliselt parandada suhteid Aafrika mandriga, ning rõhutab seetõttu vajadust viia sõnad tegudega kokku ja tagada piisav rahastamine, et tegeleda paljude ühiste lühiajaliste, keskmise pikkusega ja pikaajaliste probleemide ja võimalustega, millega Euroopa ja Aafrika saavad tegeleda ainult koos;
10. nõuab, et komisjon esitaks tervikliku ELi Arktika strateegia, milles võetaks arvesse kõiki geopoliitilisi ja geostrateegilisi aspekte ning piirkonna kiireid kliimamuutusi; palub komisjonil lisada Arktika 2020. aasta tööprogrammi;
11. peab tervitatavaks Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni ettepanekut luua nn geopoliitika komisjon; kordab, et samas on vaja siiski tagada ka muude ELi prioriteetide ja väärtuste järgimine, nagu inimõiguste kaitse, sooline võrdsuslikkus, keskkonna- ja vähemuste õiguste kaitse; rõhutab seetõttu, et uue nn geopoliitilise ELi rajamisel on vaja kaitsta kõike eelnimetatut;
12. tuletab meelde, et inimõigused on ELi välistegevust käsitleva poliitika lahutamatu osa; kordab, et vaja on suurendada rahastamist inimõiguste toetamiseks kogu maailmas ning eriti inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks, eelkõige nendele, kes on kõige rohkem ohus; rõhutab sellega seoses vajadust jätkata inimõiguste kaitsjate mehhanismiga (Protectdefenders.eu) ja suurendada sellele eraldatavaid rahalisi vahendeid; on veendunud, et EL peaks rangelt hoiduma eelarvetoetuse kaudu abi andmisest riikidele, kes nähtavalt ei täida inimõiguste ja demokraatia valdkonna rahvusvahelisi standardeid või ei suuda näidata oma pühendumust korruptsioonivastasele võitlusele; rõhutab valimisvaatlusmissioonide tähtsust, eriti kui seda teevad kodanikuühiskonna rühmad, ja nõuab nende piisavat rahastamist;
13. nõuab strateegiliste kommunikatsioonimeetmete lisarahastamist, et võidelda väärinfo levitamise kampaaniate vastu, mida liidu ja selle lähinaabruses asuvate riikide demokraatliku korra õõnestamiseks kasutatakse üha rohkem; rõhutab Euroopa välisteenistuse idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma juhtprojekti (EU vs. Disinfo) tähtsust võitluses väärinfo, propaganda ja välismõju vastu meie geopoliitilisel maastikul.

14. rõhutab, et kliimamuutused muudavad geopoliitilist maastikku ja suurendavad humanitaarvajadust paljudes maailma osades; nõuab tungivalt, et järgmine eelarve aitaks liidul täita Pariisi kokkuleppes tulenevaid kohustusi, oleks täielikult kooskõlas eesmärgiga hoida globaalne soojenemine alla 1,5 °C ja aitaks kaasa elurikkuse vähenemise peatamisele ja elurikkuse taastamisele; rõhutab sellega seoses ka seda, kui oluline on kliima ja keskkonna (elurikkuse) tegelik arvessevõtmine eelarves; rõhutab, et tuleb teha kõik võimalik, et tagada kliimaküsimuste üldise eesmärgi saavutamine perioodi 2021–2027 vältel;
15. rõhutab soolise võrdõiguslikkuse tähtsust ja seda, et ELi eelarve mõju analüüsimiseks soolisele võrdõiguslikkusele on vaja õigeid näitajaid ja konkreetset metoodikat ning korrapärast järelevalvet; kutsub Euroopa välis teenistust üles parandama oma töötajate soolist ja geograafilist tasakaalu; rõhutab, et sooküsimuste nõustajate olemasolu tagamiseks ELi delegatsioonides ning ÜJKP missioonides ja operatsioonides on vaja konkreetseid meetmeid;
16. rõhutab, et ühise välis- ja julgeolekupoliitika eelarves tuleks keskenduda nii geograafiliselt kui ka temaatiliselt prioriteetsetele valdkondadele ning valdkondadele, kus ELi meetmed võivad anda suurimat lisaväärtust;
17. rõhutab, kui oluline on, et toimiva Euroopa kaitsekoostöö liidu kujundamist, strateegilise autonoomia edendamist ja ELi rolli kindlustamist ülemaailmsel tasandil toetataks rahaliselt piisavalt; rõhutab eeskätt seda, kui oluline on, et Euroopa Parlament jääks oma seisukoha juurde, mis puudutab Euroopa Kaitsefondile ja sõjaväelise liikuvuse jaoks eraldatavaid summasid; rõhutab, et tagada tuleks Euroopa Kaitseagentuuri, alalise struktureeritud koostöö, Euroopa Arengufondi ja muude algatustega seotud kaitsepoliitika ja -meetmete jätkuv toetamine ja parem koordineerimine; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks Euroopa Kaitseagentuuri ja alalise struktureeritud koostöö haldus- ja tegevuskulude rahastamise liidu eelarvest, taastades seeläbi Euroopa Parlamendi eelarvelise funktsiooni, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 41;
18. rõhutab, kui oluline on, et Euroopa Parlament jääks oma seisukoha juurde, mis puudutab summat, mis nähakse ette Euroopa kosmoseprogrammidele, mis tugevdab Euroopa rolli ülemaailmse osalejana ning on Euroopa julgeoleku ja kaitse oluline tagatis;
19. märgib, et 2021. aastal jõustub välisrahastamisvahendite uus põlvkond, sealhulgas ühtlustatud ülemaailmne vahend, ning et see asendab enamiku olemasolevatest välisrahastamisvahenditest;
20. kordab, et välisrahastamisvahendite uus struktuur peaks suurendama sidusust, vastutust, tõhusust ja demokraatlikku järelevalvet; rõhutab, et Euroopa Parlamendil on vaja uute vahendite strateegilisel juhtimisel suuremat rolli; loodab, et ta kaasatakse uute vahendite (eel-)planeerimisse juba varases etapis;
21. nõuab välistegevuse rahastamisvahenditega rahastamise suuremat läbipaistvust ja kontrolli abisaavates riikides, et tagada raha võimalikult tõhus ja tulemuslik kasutamine; nõuab korrapärast teabevahetust parlamendi ja komisjoni vahelise struktureeritud dialoogi kaudu, mis võimaldaks parlamendil eelarve kasutamist üksikasjalikult hinnata;

nõuab suuremat koostööd ja konsulteerimist kohalike toetusesaajatega kõikides eelarve kavandamise ja rakendamise etappides; rõhutab vajadust edendada välistegevuse rahastamisvahendite nähtavust, suurendades teadlikkust nende positiivsest mõjust ja kasust, et tugevdada rahastamise mõju ja edendada ELi avalikku diplomaatiat;

22. nõuab, et komisjon koostaks õigeaegselt hädaolukorrad, et tagada rahastamise järjepidevus juhul, kui uusi programme ei ole õigeaegselt uue mitmeaastase finantsraamistiku alguseks vastu võetud;
23. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks uute välisrahastamisvahendite kohta liigendatud eelarve ning lisaks eelkõige vähemalt ühe eelarverea iga kolmanda riigi kohta, kes saab märkimisväärses summas ELi abi; rõhutab, et vahendite ühtlustamise tõttu peab eelarve struktuur olema piisavalt üksikasjalik ja läbipaistev, et Euroopa Parlamendil oleks võimalik tulemuslikult oma eelarvelisi ülesandeid ja järelevalvaja rolli täita.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	20.4.2020
Lõpphääletuse tulemus	+: 51 -: 14 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Stelios Kouloglou, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Diana Riba i Giner, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Nikos Androulakis, Nicolas Bay

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

51	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Sandra Kalmiete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorge-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ihan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Nikos Androulakis, Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Diana Riba I Giner, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Salima Yenbou

14	-
ECR	Anna Fotyga, Katol Karksi, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Jan Witold Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani, Jérôme Rivière, Harald Vilimsky, Nicolas Bay
NI	Kostas Papadakis

5	0
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Stelios Kouloglou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
PPE	Antonio López-Istúriz White

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu